

התקשרויות ורכישות	פרק ראשי:
סוגיות בהתקשרות	פרק משני:
7.12.7	מספר הוראה:
02	מהדורה:

1. מבוא

- 1.1. עסקים זעירים, קטנים ובינוניים הם מקור חשוב ליצירת מקומות עבודה והגדלת שיעור התעסוקה במשק, ושילובם ברכש הממשלתי הוא בעל חשיבות רבה. לאור זאת, התקבלה ביום 3 ביולי 2011 החלטת ממשלה 3409 שעניינה עידוד פעילותם של עסקים קטנים ובינוניים בישראל.
- 1.2. מטרת ההוראה – להנחות את משרדי הממשלה אודות הפעולות הנדרשות לשילוב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים ברכש הממשלתי בהתאם לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992.
- 1.3. ראה הגדרות הוראה זו בנספח א – הגדרות.

2. הנחיות לביצוע

- 2.1. בחינת התאמת המכרז לביצוע על ידי עסקים זעירים, קטנים ובינוניים
- 2.1.1. בטרם החלטה על יציאה למכרז, תבחן ועדת המכרזים האם ניתן לבצע את ההתקשרות על ידי עסקים זעירים, קטנים ובינוניים, וזאת מבלי לפגוע במוצר, בעבודה או בשירות המבוקשים. במקרה שבו הדבר אפשרי, תנחה הוועדה לקבוע התאמות בתנאי המכרז או ההתקשרות בהתאם.
- 2.1.2. במסגרת זו, תבחן ועדת המכרזים, בין השאר, את הסוגיות הבאות:
- 2.1.2.1. האם היקף ההתקשרות עלול להוות חסם להשתתפות עסקים זעירים, קטנים ובינוניים כהגדרתם בנספח א – הגדרות.
- 2.1.2.2. במקרה שבו היקף ההתקשרות עלול להוות חסם כאמור, האם ניתן לצמצם את ההיקף באמצעות פיצול ההתקשרות לסלים לפי מוצרים, שירותים או אזורים גיאוגרפיים, או האם ניתן לאפשר את ביצוע ההתקשרות או חלקה על ידי קבלני משנה.
- 2.1.3. בחינת הסוגיות כאמור תובא לידי ביטוי בפרוטוקול הוועדה.
- 2.1.4. ועדת המכרזים תנחה את עורך המכרז לנסח את מסמכי המכרז באופן שיביא לידי ביטוי את מסקנותיה.
- 2.1.5. אם קיים קושי לבצע בחינה זו בשלב המקדמי, תנחה הוועדה את עורך המכרז לבצע בשלב כתיבת מסמכי המכרז, ולהציג בפניה את הממצאים בשלב אישור פרסום המכרז.
- 2.2. בחינת מסמכי המכרז
- 2.2.1. טרם מתן אישורה לפרסום המכרז, תבחן ועדת המכרזים את יישום מסקנותיה כאמור בסעיף 2.1.4.
- 2.2.2. בנוסף, תבחן הוועדה האם מסמכי המכרז כוללים תנאים מוקדמים להשתתפות במכרז ודרישות מהספק הזוכה, העלולים להוות חסם להתמודדות במכרז עבור עסקים זעירים, קטנים ובינוניים.

הוראת תכ"ם:		שילוב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים במכרזים ממשלתיים	
		משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות	
התקשרויות ורכישות	פרק ראשי:	7.12.7	פרק משני:
סוגיות בהתקשרות	מספר הוראה:	02	מהדורה:

2.2.3. במקרה שבו סברה הוועדה כי קיימים תנאים מוקדמים או דרישות כאמור, תבחן את הכרחיות וענייניות התנאים שנקבעו לאור מטרות עורך המכרז ונושא ההתקשרות.

2.2.4. במקרה שבו סברה הוועדה כי תנאים אלו אינם הכרחיים או ענייניים, תנחה הוועדה את עורך המכרז לבצע את ההתאמות הנדרשות טרם פרסום המכרז.

2.3 פנייה לצורך שאלות הבהרה

2.3.1. הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים תהיה רשאית לפנות לוועדת המכרזים במשרד בשאלות הבהרה, במסגרת הנושאים המפורטים בהוראה זו. עותק מהפנייה יישלח למינהל הרכש הממשלתי, באמצעות פרטי איש הקשר המופיעים ב**נספח ג – פרטי איש הקשר במינהל הרכש הממשלתי**.

2.3.2. ועדת המכרזים תשיב לשאלות הסוכנות בתוך שבועיים ממועד הפנייה. עותק מהתשובה יישלח למינהל הרכש הממשלתי באמצעות פרטי איש הקשר המופיעים ב**נספח ב – פרטי איש הקשר במינהל הרכש**.

2.3.3. במקרה שבו סבורה הסוכנות כי המענה שהתקבל מהמשרד אינו מספק, תהיה רשאית לפנות בכתב אל הוועדה המייעצת בנושא החלטות ועדת המכרזים/ועדת הפטור המשרדית, כמפורט ב**הודעה, "ועדות מייעצת ליישום סמכויות החשב הכללי" מס' ה' 7.1.3.1**.

2.4 פרסום נתונים

2.4.1. גופים המנויים בסעיף 2(א) לחוק חובת המכרזים יפרסמו באתר האינטרנט שלהם, או באתר אינטרנט שבו מתפרסמים במשותף פרסומים לכמה מהם, עד 31 במרס של כל שנה, נתונים על שילוב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בהתקשרויותיהם בשנה שחלפה.¹

3. מסמכים ישימים

3.1. [תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993](#).

3.2. [החלטת ממשלה מס' 3409, מיום 3.7.2011 "עידוד פעילותם של עסקים קטנים ובינוניים בישראל"](#).

3.3. [הוראת תכ"ם, "הגדרות בנושא התקשרויות ורכישות" מס' 7.1.1](#).

3.4. [הודעה, "ועדות מייעצת ליישום סמכויות החשב הכללי" מס' ה' 7.1.3.1](#).

4. נספחים

4.1. נספח א – [הגדרות](#).

4.2. נספח ב – [פרטי איש הקשר במינהל הרכש](#).

4.3. נספח ג – [טבלת שינויים שבוצעו בהוראה](#).

¹ הוראת סעיף 2.4 תיכנס לתוקף בחודש אוגוסט 2018. יחד עם זאת, רשאים הגופים האמורים לפרסם את הנתונים הנדרשים במועד מוקדם יותר.

הוראת תכ"ם:		שילוב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים במכרזים ממשלתיים	
		משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות	
פרק ראשי:	התקשרויות ורכישות	פרק משני:	סוגיות בהתקשרות
מספר הוראה:	7.12.7	מהדורה:	02

נספח א

הגדרות

1. החשב הכללי – אגף החשב הכללי במשרד האוצר.
2. הסוכנות (בהוראה זו) – הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה.
3. ועדת מכרזים - ועדה שמונתה לפי תקנה 8 בתח"ם.
4. מינהל הרכש – מינהל הרכש הממשלתי באגף החשב הכללי, משרד האוצר.
5. מכרז – מכרז פומבי רגיל, מכרז פומבי מוגבל או מכרז סגור.
6. משרד – כל משרד ממשלתי הממשלה או יחידת סמך של משרד כאמור, למעט משרד הביטחון.
7. חוק המע"מ – חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.
8. עוסק פטור כהגדרתו בחוק המע"מ.
9. עוסק מורשה כהגדרתו בחוק המע"מ.
10. עסק בינוני - מעסיק בין 21 ל-100 עובדים או שמחזור העסקאות השנתי שלו עולה על 20 מיליון שקלים חדשים אך אינו עולה על 100 מיליון שקלים חדשים, ולא מתקיים לגביו אחד התנאים שבהגדרה "עסק זעיר" או "עסק קטן".
11. עסק זעיר – מעסיק עד חמישה עובדים או שמחזור העסקאות השנתי שלו אינו עולה על 2 מיליון שקלים חדשים.
12. עסק קטן - מעסיק בין שישה ל-20 עובדים או שמחזור העסקאות השנתי שלו עולה על 2 מיליון שקלים חדשים אך אינו עולה על 20 מיליון שקלים חדשים, ולא מתקיים לגביו אחד התנאים שבהגדרה עסק זעיר.
13. מוסד כספי כהגדרתו בחוק המע"מ.
14. תח"ם – [תקנות חובת המכרזים, תשנ"ג-1993](#).
15. ראה הגדרות נוספות בהוראת תכ"ם, ["הגדרות בנושא התקשרויות ורכישות" מס' 7.1.1](#).

הוראת תכ"ם:		 <p>משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות</p>
פרק ראשי:	התקשרויות ורכישות	
פרק משני:	סוגיות בהתקשרות	
מספר הוראה:	7.12.7	
מהדורה:	02	

נספח ב

פרטי איש הקשר במינהל הרכש

- לפניות בנושא הוראה זו ניתן ליצור קשר עם מר אלון קינסט, מינהל הרכש הממשלתי, בטלפון מספר 02-6663446, או באמצעות דואר אלקטרוני, בכתובת: alonk@mof.gov.il.

עמוד 4 מתוך 5

בתוקף מיום: 09.01.2017

תפקיד: מנהלת מינהל הרכש הממשלתי

שם המאשר: מירב קדם

לפניות ושאלות: takam@mof.gov.il

אתר הוראות תכ"ם: [קישור לאתר הוראות תכ"ם](#)

הוראת תכ"ם:			 החשב הכללי משרד האוצר אגף החשב הכללי תכ"ם – התקשרויות ורכישות
התקשרויות ורכישות	פרק ראשי:		
סוגיות בהתקשרות	פרק משני:		
7.12.7	מספר הוראה:		
02	מהדורה:		

נספח ג

טבלת שינויים שבוצעו בהוראה

טבלת שינויים			
מהדורה	תאריך	סעיף/ים מושפע/ים	תיאור השינוי / נימוקים
02	09.01.2017	2.1.1	בחינת התאמת המכרז לביצוע עבור עסקים זעירים, קטנים ובינוניים
		2.4.1	פרסום נתונים על ידי המשרדים בנוגע לשילוב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בהתקשרויותיהם